

Expedient: 383/24

Expedient de gestió: 2023RCAL...

Número de registre: 2023/...

Recurrent: JCF

Representant voluntari: SES SL

Presentador: ABP

Tribut: Impost sobre béns immobles

Data de presentació del recurs: 23/1/2023

El Consell Tributari, reunit en sessió d'1 d'octubre de 2025, coneixent del recurs presentat per JCF, i després d'haver escoltat a la directora jurídica tributària de l'Institut Municipal d'Hisenda (IMH) en sessió informativa celebrada amb caràcter previ, ha estudiat la proposta elaborada pel ponent designat a l'efecte, adoptant el següent acord:

ANTECEDENTS DE FET

1.- En la data referenciada a l'encapçalament, l'interessat interposa recurs d'alçada contra els actes que es detallen a continuació:

Acte impugnat / Rebut	Detall: Concepte	Identificador / Adreça Objecte
Resolució de gerent	IMPOST BÉNS IMMOBLES	...

2.- La persona interessada presenta un recurs d'alçada contra la resolució del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda que denega la seva sol·licitud de bonificació del 50% de la quota íntegra de l'IBI prevista pels béns immobles destinats a ús residencial o terciari en els que hagin instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia provinent del sol.

3.- De la documentació incorporada a l'expedient, els antecedents del mateix i l'informe de l'Institut Municipal d'Hisenda es desprèn la següent relació de fets:

- En data 16/10/2021, la part interessada va obtenir la inscripció en el Registre d'Autoconsum de Catalunya (RAC) d'una instal·lació generadora.

- En data 4/2/2022, l'Ajuntament de Barcelona procedeix a l'admissió del preceptiu comunicat d'obres presentat per la part interessada. Aquesta data determina que seran d'aplicació les condicions de l'ordenança fiscal en vigor en la data d'admissió del Comunicat d'Obres a l'Ajuntament. Així doncs, l'ordenança aplicable en el present supòsit és la de l'any 2022.

- En data 9/3/2022, mitjançant la instància amb núm. de registre 2022/..., la persona interessada va sol·licitar la bonificació de la quota d'IBI per instal·lació de sistemes d'aprofitament de l'energia solar o elèctric de l'energia provinent del sol.

- En data 13/1/2023 es va notificar a la part interessada la resolució dictada pel gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda de Barcelona per la qual es desestimava la sol·licitud de bonificació referenciada a l'antecedent anterior en els termes següents:

“De les comprovacions realitzades i de la documentació inclosa a l'expedient, no s'acredita que s'acompleixen els requisits per gaudir de la bonificació d'acord amb l'article 9.8 de l'Ordenança Fiscal de l'IBI 2022.

En concret, no s'acompleix/acredita:

- Les obres realitzades no disposen d'acceptació del comunicat.*

- La sol·licitud no s'ha realitzat dins el termini de 3 mesos posteriors a la data de registre del tràmit de legalització de la instal·lació a l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya.*

- Addicionalment, també mancava la Factura de l'actuació, signada i segellada per l'empresa instal·ladora i la Declaració responsable.”*

- En data 23/1/2023, la part interessada va presentar recurs d'alçada amb número de registre 2023/..., contra la resolució de gerent anteriorment citada acompanyat d'un “Certificat de

bona execució d'obra", així com "l'admissió del comunicat d'obres i la factura de la instal·lació signada i segellada".

- De les tres factures presentades pel sol·licitant de la bonificació -persona física- resulta que el cost de la instal·lació amb l'IVA inclòs ascendeix a 4.614,96 euros.

4.- L'Institut Municipal d'Hisenda proposa la desestimació del recurs.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- D'acord amb els antecedents de fets descrits, es desprèn que el recurs d'alçada interposat per la part interessada ha estat presentat dins del termini d'un mes comptat a partir del dia següent al de la data de la notificació, d'acord amb l'article 46.1 de la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual s'aprova el règim especial del municipi de Barcelona, i l'article 14.2 c) del RD Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, en relació amb l'article 30 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Segon.- L'article 9.8 de l'Ordenança fiscal 1.1 de l'Ajuntament de Barcelona reguladora de l'impost sobre béns immobles vigent l'any 2022 preveu que gaudiran d'una bonificació del 50% de la quota íntegra de l'impost per als béns immobles destinats a l'ús residencial o terciari, i del 30% els destinats a ús industrial, en els quals s'hagin instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia provinent del sol, durant els tres períodes impositius següents a la data de legalització de la instal·lació.

A efectes de l'ús del bé immoble, es considera ús de terciari, la classificació dels usos cadastrals següent:

A: Aparcament

C: Comerç

E: Ensenyament i Cultura

G: Turisme i Hostaleria

K: Esportiu

O: Oficines

P: Administracions Públiques

R: Religió

T: Espectacles

Y: Sanitat

L'aplicació d'aquesta bonificació estarà condicionada a que:

- La instal·lació solar no sigui obligatòria per normativa;
- La instal·lació estigui degudament legalitzada i/o registrada en l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya; l'Ajuntament hagi acceptat el comunicat d'obres que correspongui;
- El subjecte passiu justifiqui la seva participació econòmica, en el cas d'instal·lacions comunitàries;
- El subjecte passiu no sigui beneficiari de la bonificació de l'IAE per la mateixa instal·lació i entitat o altres ajuts de l'Ajuntament o altres organismes pel mateix concepte.

Per a tots els usos a excepció de l'industrial, l'import acumulat de la bonificació en els tres anys no pot superar el cost de la participació econòmica del sol·licitant en la instal·lació de generació en el cas d'instal·lacions col·lectives o el cost de la instal·lació en el cas que es tracti d'una instal·lació individual. En cas contrari s'haurà de reintegrar l'import econòmic corresponent a l'excés de bonificació.

En el cas de l'ús Industrial, l'import màxim de la bonificació acumulat en els tres 3 anys serà el criteri més restrictiu dels següents: de 12.000 € o el cost de la instal·lació sense IVA.

A aquest efecte, el cost de la instal·lació es considerarà amb IVA, en el cas que la sol·licitud la faci una persona física, i sense IVA, en cas de sol·licitud per una persona jurídica.

La bonificació haurà de ser sol·licitada per l'interessat/a en el termini de tres mesos posteriors a la data de registre del tràmit de legalització de la instal·lació a l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya, acreditant:

- a) El document d'admissió del comunicat d'obres per l'Ajuntament;
- b) La factura de la instal·lació executada signada i segellada per l'empresa instal·ladora;
- c) Declaració responsable conforme es compleixen els diferents condicionants i es presenta la documentació sol·licitada.
- d) En el cas d'instal·lacions col·lectives en edificacions amb divisió de propietat horitzontal, còpia de l'acta de la comunitat de propietaris que inclogui:

- L'acord de participació i repartiment de costos de la instal·lació,
- En el cas de que el cost econòmic de la instal·lació sigui assumit per un tercer, l'acord de la comunitat de propietaris haurà d'expressar que la participació i repartiment de costos de la instal·lació és sufragat per aquesta entitat amb una relació detallada dels propietaris i immobles beneficiats de la inversió realitzada.
- El consentiment exprés signat per tal que un tercer presenti una sol·licitud única de bonificació en nom de tots els participants, actuant com a representant, si escau;

- e) En el cas de sistemes solars tèrmics:

- el certificat final i d'especificacions tècniques de la instal·lació per a l'aprofitament d'energia solar tèrmica signat per l'instal·lador o el director de l'obra, segons model de l'Agència d'Energia de Barcelona (<http://energia.barcelona>).
- El justificant de presentació de la declaració responsable per a instal·lacions tèrmiques en edificis en el registre d'entrada de l'Oficina de Gestió Empresarial de la Generalitat de Catalunya, si escau;

f) En el cas de sistemes solars fotovoltaics:

- El justificant de presentació de la sol·licitud de posada en servei o l'autorització administrativa en el registre d'entrada de l'Oficina de Gestió empresarial de la Generalitat de Catalunya, segons model que correspongui. Així com el Certificat de direcció i Acabament de l'Obra signat per la Direcció d'Obra o Tècnic competent.
- La bonificació corresponent a l'any 2022 és aplicable a les instal·lacions voluntàries on el registre del Comunicat d'Obres a l'Ajuntament tingui data del 2022.

Tercer.- En el present cas, d'acord amb els antecedents detallats en la relació de fets d'aquesta proposta, de les comprovacions realitzades i de la documentació inclosa en l'expedient, resulta d'una banda, que l'interessat, tot i no haver aportat amb la seva sol·licitud inicial de bonificació de data 9 de març de 2022 tota la documentació exigida per la normativa per tal que li fos concedida, sí la va aportar posteriorment amb ocasió de la presentació del seu recurs d'alçada contra la resolució del gerent de l'IMH de 13 de gener de 2023 desestimària d'aquella sol·licitud. D'altra banda, resulta també que tot i l'esmena d'aquell dèficit de documentació per part de l'interessat subsisteix l'incompliment d'un dels requisits per gaudir de la bonificació d'acord amb l'article 9.8 de l'Ordenança fiscal de l'IBI de 2022 atesa l'expressió textual: "*[...]La bonificació haurà de ser sol·licitada per l'interessat/a en el termini de **tres mesos** posteriors a la data de registre del tràmit de legalització de la instal·lació a l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya[...]*".

I és que, a efecte de poder valorar si la presentació de la sol·licitud de la bonificació es va produir dins o fora de termini, a més del moment de la presentació de la sol·licitud, resulten rellevants tres altres dates, que apareixen acreditades dins de l'expedient: 1) la data de registre del Comunicat d'Obres a l'Ajuntament, que va tenir lloc el 04/02/2022; 2) la data de sol·licitud –el 28/09/2021- de la legalització o registre del tràmit de legalització de la instal·lació a l'òrgan competent de la Generalitat; i 3) la data d'autorització i d'explotació definitiva i inscripció al RAC, de 16/10/2021.

El moment del registre del Comunicat d'Obres a l'Ajuntament, que es va produir el 04/02/2022, constitueix la clau de volta per determinar la normativa aplicable al cas.

L'Ordenança fiscal de 2022 establí que el termini per presentar la bonificació seria de 3 mesos i que el *dies a quo* per iniciar el còmput de l'esmentat període de 3 mesos seria la data de registre del tràmit de legalització de la instal·lació a l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya.

Com ja digué aquest Consell Tributari en el seu dictamen 229/24, d'una mera lectura de l'ordenança fiscal aquí analitzada sembla evident que hi ha la pretensió d'erigir el moment d'admissió del Comunicat d'Obres a l'Ajuntament com a determinant de la normativa aplicable a l'esmentada bonificació fiscal i, en concret, a les seves condicions materials i formals d'aplicació.

En efecte, l'OF de 2022 indica que la *“bonificació corresponent a l'any 2022 és aplicable a les instal·lacions voluntàries on el registre del Comunicat d'Obres a l'Ajuntament tingui data del 2022”*, expressió que només es pot interpretar en dos sentits: 1) o bé considerant que la presentació del Comunicat d'Obres durant l'any 2022 comportaria l'aplicació de bonificació (retroactiva) a l'IBI meritat l'1/1/2022; 2) o bé entenent que la voluntat de la norma és la d'erigir el moment de registre del Comunicat d'Obres en el que determini tot el règim normatiu aplicable a la bonificació. La primera interpretació resulta descartable, atès que la mateixa Ordenança de 2022 fixa que la bonificació corresponent als Comunicats d'Obres presentats durant el 2022 s'aplicarà *“durant els tres períodes impositius següents a la data de legalització de la instal·lació”*, espai temporal necessàriament posterior a l'any de presentació del Comunicat d'Obres.

Per tant, cal entendre que l'OF de 2022 pretenia determinar que si un Comunicat d'Obres (òbviament referit a una instal·lació que pogués donar lloc a la bonificació fiscal aquí tractada) es presentava durant l'any 2022, tots els requisits formals i materials de la bonificació, entre els quals cal incloure el termini per presentar la sol·licitud, serien els fixats en l'OF de 2022.

En definitiva, segons la nostra interpretació, en el cas concret cal considerar que el termini per sol·licitar la bonificació és l'establert a l'art. 9.8 de l'OF de l'IBI de 2022, és a dir, en els tres mesos posteriors a la data de registre del tràmit de legalització de la instal·lació a l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya. Segons consta a l'expedient, la sol·licitud

de legalització davant de l'òrgan competent de la Generalitat va tenir lloc el 28/09/2021 i l'autorització definitiva es va produir el 16/10/2021. Aquesta data marca el *dies a quo* per computar el termini de 3 mesos dels què disposava l'interessat per sol·licitar a l'Ajuntament la corresponent bonificació i, en conseqüència, la sol·licitud presentada en data 09/03/2022 no pot qualificar-se en cap cas com realitzada dins de termini.

Quart.- Malgrat admetre que el moment d'admissió del Comunicat d'Obres determina que, en aquest cas, la normativa aplicable sigui l'OF de l'IBI de 2022 i, per tant, la sol·licitud no es pugui considerar presentada en el termini de 3 mesos indicat a la norma, cal qüestionar-se si l'endarreriment en la presentació de la sol·licitud ha de comportar la pèrdua total d'un benefici fiscal que, no es pot oblidar, s'estén als tres exercicis següents a la legalització de la instal·lació.

I és que situat el tema dins d'aquests paràmetres, cal plantejar-se si resulta proporcionat o desproporcionat que la presentació de la sol·licitud de la bonificació fora de termini comporti la pèrdua total d'un benefici fiscal que resultaria aplicable als tres períodes següents a la data de la legalització de la instal·lació.

Per resoldre aquesta qüestió cal partir d'alguns pronunciaments jurisprudencials, de les reformes normatives posteriors de la bonificació analitzada, així com de la doctrina d'aquest Consell Tributari respecte a la interpretació dels requisits formals aplicables als beneficis fiscals.

Pel que fa a l'àmbit judicial, la STSJ de Catalunya (Sala del Contenciós-Administratiu, secció primera) nº 3544, de 2.11.2023, s'ha referit a la manca de sol·licitud dins de termini d'un benefici fiscal, analitzant les exigències del principi de proporcionalitat i la jurisprudència existent en la matèria i ha conclòs el següent:

“Somos conscientes de la necesaria prudencia en la exégesis del principio de proporcionalidad, cuando de proyectarlo sobre la aplicación del ordenamiento tributario se trata, especialmente en materia de beneficios fiscales, necesitados de rigor en su interpretación y aplicación, no admitiendo los mismos extensiones analógicas.

Ahora bien, las circunstancias del supuesto que se nos somete en la presente apelación, estimamos, son terreno abonado al vigor de aquel principio. Pues tenemos aquí solicitud que incumple la exigencia temporal de formulación previa al inicio de las obras, mas para la que no encuentra la Administración apelante (no lo puso así de manifiesto, desde luego, ni al denegar el beneficio, ni al desestimar el recurso administrativo contra la denegación) ningún otro reparo que no pase por aquella presentación intempestiva. De modo que, sin discusión por la Administración, a quien se somete la solicitud acompañada de la oportuna documentación acreditativa del cumplimiento de los requisitos del beneficio, se cumplen los requisitos materiales del mismo, y no se incumple sino la exigencia concerniente al tiempo de su presentación, por referencia al hito de inicio de las obras, cuando consta que este último incumplimiento no ha sido debido a la exclusiva negligencia o esfera de actuación de la solicitante, sino a la incertidumbre en torno a la asignación de referencias catastrales y sus titularidades en sede catastral, tras, al parecer, un proceso de reparcelación en pleno centro de esta ciudad, en relación a la cual ninguna responsabilidad de la apelada se ha caracterizado en debido modo.

Así las cosas, es permeable esta Sala a la razonable dicotomía, a modo de dilema irresoluble, que la apelada pone de manifiesto en oposición a la apelación: de haber solicitado el beneficio a su debido tiempo no habría podido presentar la obligada comunicación de referencias catastrales y su titularidad, esencial para reconocer el beneficio (ambos extremos no los cuestiona ni la apelante); de esperar a la resolución de la Administración catastral sobre aquellos extremos, se encontraría con el óbice temporal que finalmente la apelante ha opuesto.

Sin ánimo de indebida simplificación, insistimos, en las circunstancias del supuesto, hallamos desproporcionada la denegación del beneficio en atención a una circunstancia que escapaba en muy buena medida al actuar y responsabilidad de la apelada, la cual se condujo de modo razonable en aquellas circunstancias (al menos tan razonablemente como hubiere resultado la actitud –más que arriesgada, por cierto, pues había de contar necesariamente con la predisposición de la Administración municipal a supeditar las resultas de su procedimiento a otro- de instar el beneficio tempestivamente y en incumplimiento de requisito esencial del

mismo, que es la que la apelante, al resolver –expresamente, en sentido desestimatorio- el recurso a la inicial denegación, ex post facto y de forma ventajista eso sí, parece estimar como única asequible a la obligada tributaria de pretender instar con éxito el beneficio). Cumplidos los requisitos esenciales del mismo, y sin desconocerse el horizonte y límite temporal de vigor que le es propio (trienal), que la sentencia apelada, con su pronunciamiento, y razonamientos, no transgrede por sí, no habiendo traza alguna (evidenciada) de fraude en la pretensión de la apelada, tal como la sometió a la Administración, estimamos que la decisión de la juzgadora a quo no merece revocación.”

Si bé és cert que en el supòsit tractat a la Sentència el retard portava causa de la impossibilitat gairebé absoluta de presentar la sol·licitud en temps degut a l'endarreriment ocasionat per un tràmit administratiu que havia d'efectuar una altra administració (el Cadastre) i que aquesta impossibilitat no és tan evident en el cas aquí analitzat, lligar a un inexacte compliment dels requisits formals de la sol·licitud totes les conseqüències derivades d'un incompliment absolut, és a dir, la pèrdua total del dret a qualsevol bonificació en els tres períodes posteriors a la legalització de la instal·lació, resulta clarament desproporcionat. I encara més si considerem la inseguretat jurídica derivada dels canvis normatius respecte dels terminis de sol·licitud d'aquest benefici fiscal.

Així ho ha semblat considerar també l'Ajuntament de Barcelona, que en la proposta d'Ordenança fiscal de l'IBI per a 2024 (que finalment no es va aprovar pel Plenari Municipal) i en la mateixa proposta per a l'any 2025 –amb la novetat que el termini de presentació s'amplia fins els 6 mesos-, estableix una gradació del gaudi de la bonificació en funció del moment en que es realitzi la sol·licitud. En efecte, si la bonificació es sol·licita dins dels 6 mesos següents a la data de sol·licitud de legalització, la bonificació de la quota de l'IBI serà dels 3 exercicis següents; si es realitza entre 6 i 12 mesos, la bonificació serà dels 2 exercicis següents al de la sol·licitud; i si han transcorregut més de 12 mesos des de la sol·licitud de la legalització, la petició es considerarà extemporània i es perdrà el dret a la bonificació. Al respecte, el Consell Tributari ha indicat en l'Expedient 267/23, que:

“S'observa que en aquest últim supòsit, és a dir, respecte a la sol·licitud presentada després dels dotze mesos i abans dels 24, no s'ha seguit la mateixa línia de limitar el benefici segons la mecànica de les dues previsions anteriors. Es tracta d'una opció legítima que, per

coherència sistemàtica, requeriria d'una motivació sobre el seu ajust a la finalitat que justifica aquestes previsions.”

Aplicar al cas concret una solució com la plantejada en la proposta d'Ordenança fiscal de l'IBI per al 2024 i per al 2025 comportaria considerar que la sol·licitud extemporània produeix la pèrdua del benefici fiscal per al primer any, però es reconeixeria la bonificació per als dos exercicis següents (anys 2024 i 2025). Una solució que resulta molt més justa que la consistent en denegar tot el benefici fiscal a un contribuent que no només ha complert amb tota la resta de requisits materials i formals per l'aplicació de la bonificació, sinó que també ha portat a terme la conducta que la normativa tributària municipal pretenia incentivar a través del benefici fiscal contemplat a l'Ordenança fiscal de l'IBI del 2022.

Desestimar el benefici fiscal aplicable als tres períodes impositius següents a la data de sol·licitud de la legalització per l'única raó d'haver presentat la sol·licitud de bonificació després del termini fixat, obligaria a passar “del tot al res” pel fet de l'extemporaneïtat. La norma, que no regula de forma expressa els efectes derivats de l'extemporaneïtat, sí estableix amb claredat l'àmbit temporal del gaudi de la bonificació, que no és un únic període de tres anys sinó cada un dels tres exercicis següents, amb coherència amb la meritació anual de l'impost. En conseqüència, és possible considerar doncs que al meritarse l'impost l'1 de gener de cada any, la sol·licitud seria extemporània per al primer any, però no per als altres dos.

Per aquest motiu, resulta raonable i coherent conservar els períodes de gaudi restants (2024 i 2025) si bé observant en tot cas el límit quantitatiu establert per l'Ordenança Fiscal per al cobrament de la bonificació.

Per tot això, i en disconformitat amb la proposta de l'Institut Municipal d'Hisenda,

ES PROPOSA

ESTIMAR el recurs interposat en els termes exposats en el fonament jurídic quart d'aquest escrit.

